

d'un treballador tributa molt més que no un de guanyat a la borsa, mitjançant un fons d'inversió o amb una SICAV, que només tributa l'1%! Els més ben situats han de ser conscients que la crisi pot ser molt més dura que no ho ha estat fins ara. Ens exposem a un esclat social molt important, podem retornar molt enrere.

—Els treballadors, o l'esquerra en general, es mobilitzaran molt més al carrer si Mariano Rajoy governa?

—Em pense que sí, perquè aquest segment de gent sempre és més permissiu amb els socialistes. De fet, n'hi ha que han tingut molts motius per a mobilitzar-se i no ho han fet encara. Zapatero ha fet unes retallades brutals.

—Quina ha estat la més greu?

—La congelació de les pensions i la retallada del sou dels funcionaris han estat molt perverses. Han dit que els funcionaris tenen la plaça fixa i el sou garantit, com si tots treballaren a l'oficina calentets i et digueren "torneu demà"... Funcionari també és el professor d'escola que ensenya el teu fill, el metge que t'opera, el bomber que apaga un foc o el policia que t'ajuda a la carretera. Els han presentats com uns privilegiats, però en realitat tothom hauria de tenir reconeguts els drets mínims de què ells gaudeixen.

—Amb tot, molts treballadors en precari i desocupats de llarga durada escolliran la papereta del PP, el 20N.

—Segons el CIS, menys del 20% del vot del PP prové de treballadors. N'aconsegueixen molts més dels autònoms, dels xicotets empresaris, dels jubilats...

—...I dels joves.

—Sí, també, un de cada dos són aturats. L'explicació clàssica seria la de l'alienació de classe, però és que la situació és desesperada: hi ha cinc milions de desocupats, 1.400.000 persones sense cap ingrés, 800.000 unitats familiars sense cap ingrés... I la gent pensa que el PP, que defensa l'interès dels empresaris, hi posarà remei. És una manera molt antiga de percebre les coses. És allò d'ajudar

qui et mana perquè et caurà alguna molleta. S'obliden que aquell no guanyarà diners si ell no prem el botonet perquè la màquina produeixa.

—Els ciutadans més exposats a la crisi opten per comprar les receptes de la dreta perquè la desregulació és un terreny més fèrtil per a l'ocupació?

—Fa anys que l'esquerra té problemes al nivell superestructural, al de la formació de la informació. El món universitari, el dels intel·lectuals, el de la gent que crea opinió, ja fa tres dècades que va despoblar-se de pensadors marxistes. Hem reviscolat una mica, però encara no prou. Si us fixeu en els mitjans de comunicació, les grans televisions són orientades per pensaments homogenis, tan sols hi ha matisos entre uns opinadors i uns altres. Voleu dir que als ciutadans del carrer no els ha quedat prou clar que la bombolla immobiliària ha estat un fiasco evident?

—Tan evident que abans la gent treballava. No era bona i afectava el medi, però tenia una part positiva.

—Quan alertàvem dels riscos que ens venien a sobre, ens deien que semblàvem l'esquerra del segle XIX.

—Però, malgrat tot, la majoria anhelela la bombolla.

—No. La gent vol que el seu fill treballi; la resta, els és igual. Per això voten el PP, perquè es pensen que és l'alternativa i que solucionarà els seus problemes.

—Al País Valencià, els descontents amb el PSOE miren cap a Compromís i vosaltres. Per què us han de triar?

—No compartesc aquesta dicotomia de què parlem. El CIS diu que els valencians descontents amb el PSOE dubten entre votar-nos o quedar-se a casa.

—Aleshores no compartiu electorat amb Compromís?

—Quan analitzes el resultat del nacionalisme i de l'esquerra dels 80 ençà, veus que hem tingut un resultat separats i un de molt diferent si hem anat units.

—Esquerra Unida confia de captar suport entre aquells que s'han mobilitzat al voltant del 15M, supose.

—Esperem que sí. Estem tan indignats com ells i aquesta indignació ha de notar-se a les urnes. Defensem allò que es defensa als carrers. Votar en blanc, nul o abstenir-se és en va: els 350 escons del Congrés no deixaran d'estar ocupats.

Victor Maceda

Per al nacionalisme valencià, obtenir un diputat a Madrid sempre ha semblat un repte impossible.

El 20N, en canvi, sembla que l'únic enemic pot ser l'excés de confiança.

—Sabem d'on venim, coneixem molt bé la nostra història. Sabem que ens ha costat molt de poder teixir una xarxa de prop de 400 regidors i regidores de cap a cap del País Valencià, i tenir un grup parlamentari a les Corts. Com deia el meu paísà Nicolau Primitiu, "treballant, perseverant i esperant", ho hem acabat aconseguint. Som optimistes, doncs, però sabem perfectament que si no ens esforcem al màxim fins el dia abans de les eleccions, les coses poden eixir com poden eixir.

—Dels 120.000 vots que Compromís va reunir a la província de València el maig passat, en teniu prou de retenir-ne 80.000 per a entrar al Congrés. El fantasma del vot dual —Bloc a les autonòmiques i PSOE a les estatals— és mort? I si no, com el combatreu?

—Qui en tinga dubtes, tan sols ha d'analitzar la nostra feina als ajuntaments i, sobretot, la que hem desenvolupat al parlament valencià. Hem esdevingut la veritable oposició al PP, tot denunciant la corrupció i el mal govern que patíem. El treball que fan a les Corts Enric Morera, Mònica Oltra, Mireia Mollà, Josep Maria Pañella, Juan Ponce i Fran Ferri serà el que nosaltres farem a Madrid si, com s'intueix, hi governa el PP. Una oposició ferma, en clau valenciana, d'esquerres i ecologista. El vot a Compromís és útil com mai, ara que uns altres partits han abandonat el seu espai i han optat per no diferenciar-se gaire del PP.

—El PSOE fa una crida al vot útil.

—És clar que sí. Però com poden demanar el vot útil quan han fet tot el contrari que ara diuen? Quina credibilitat té Rubalcaba, que ha votat contra la dació en pagament de la hipoteca i que ha retallat les pensions i els sous dels funcionaris? Per què no ha fet aquestes propostes com a vice-president del govern? No és gens coherent, això.

—Als valencians que no votaran el PSOE i ara dubten entre Compromís i Esquerra Unida, què els diríeu?

—Els joves, que són el futur, ens perceben com una opció nova, fresca i útil. Que ens comparen. Com diu l'aforisme de Fuster, "no mireu les banderes; mireu

“Ens exposem a un esclat social molt important; podem retornar molt enrere”

“Allò que convé a l'estat no convé tant als valencians”

Ex-alcalde de Sueca (Ribera Baixa), on encara és regidor, Joan Baldoví té moltes opcions de ser el primer diputat que el nacionalisme valencià envie a Madrid d'ençà de la transició. És cap de llista per València de la coalició Compromís-Equo.

els abanderats”. Que pensen en Fuster i que miren els nostres abanderats.

—**Podeu ser l'únic diputat d'Equo.**

—En sóc conscient, però jo seré diputat de Compromís-Equo, per aquest ordre. Compartim moltes coses amb ells i una de les virtuts de Compromís sempre ha estat anteposar les coses que ens uneixen a les que ens separen.

—**Les enquestes indiquen que Juan López de Uralde, cap de llista d'Equo per Madrid, no accedirà al Congrés. Quin és el problema d'Equo?**

—Jo em dedique exclusivament a Compromís, però potser no fa prou

temps que la marca roda. Entenc que deu ser això, però jo em preocupe de les meues coses, no de les de Madrid.

—**Heu pensat a unir-vos a uns altres diputats a fi de tenir grup propi, com van fer els d'ERC, ICV i IU?**

—Si no tenim cinc diputats, intentarem fer-ho amb unes altres formacions. Amb quines, no ho sabrem fins l'endemà de les eleccions. En tot cas, sempre tindrem ben clar qui representem.

—**Ja sabeu quina serà la vostra primera proposta a la cambra baixa?**

—El *referèndum Baldoví*. Una de les grans crítiques del moviment 15M és la

manca de representació de la gent, que troba a faltar més colors al parlament. En aquest sentit, el *referèndum Baldoví* ve a dir que la circumscripció ha de ser la comunitat autònoma i que els diputats han de ser proporcionals al pes demogràfic de cadascuna. Els valencians estem infrarepresentats, i alguns altres, a l'inrevés. És allò d'una persona, un vot, que cada vot valga igual allà on vote. I a l'hora d'assignar els escons, en compte de fer servir el sistema D'Hondt, proposem el sistema Hare, com també ha suggerit el 15M. Tot plegat és el germen d'una iniciativa legislativa popular que volem impulsar. No hem de perdre el contacte amb la gent, hem d'escoltar-la i elevar les seues propostes a les institucions. Han de saber que d'ací a quatre anys se sentiran ben orgullosos d'haver-nos votat.

—**Sobre això, n'heu parlat amb més grups? Al Congrés ja hi ha una comissió que estudia la reforma electoral, que de fet és una meta d'IU i UPyD.**

—N'hem parlat amb el BNG, però no serà fins que accedim al Congrés, que en parlaré personalment amb la resta de grups. La nostra iniciativa és oberta.

—**PP i PSOE no voldran que les dues Castelles perden pes en benefici de “l'Espanya perifèrica”.**

—Ens costarà de fer-los-ho entendre, però a qui ens hem d'adreçar, sobretot, és als ciutadans. El meu vot ha de valer tant com el d'un lleonès, un burgalès o un toledà. La gent, quan vota, ha de tenir aquesta certesa. És clar que serà difícil que les dues forces majoritàries en prenguen consciència, però haurien de posar-se d'acord en favor d'aquest referèndum tal com van posar-se d'acord a l'hora d'aprovar una reforma constitucional sense fer-ne cap.

—**Hi ha temes roents de la política espanyola que afecten molt els valencians. El més destacat potser és el corredor mediterrani, inclòs a l'agenda de la UE però que haurà de comptar amb el plàcet de Madrid.**

—Quan l'altre dia va venir [la presidenta madrilenya] Esperanza Aguirre i l'alcalde de Gandia [el popular Arturo Torró] li va donar la benvinguda “a la teua platja”, ella li ho va agrair dient que es farà el corredor “que més convinga a Espanya”. Ja fa massa anys que allò que convé a l'estat no convé tant als valencians, però. Compromís defensarà aferrissadament el sentit comú i allò que

Europa ja ha deixat clar: el més prioritari és aquell que connecta la Mediterrània amb el trànsit de mercaderies asiàtic. Farem força, a més, perquè els diputats valencians del PSOE i del PP voten a favor dels interessos propis.

—**Sou un agosarat.**

—Potser sí, però és que el corredor mediterrani també interessa a l'estat espanyol. Cal canviar la mentalitat que impera allà segons la qual allò que convé a l'estat espanyol sempre ha de passar per Madrid. Haurem de vigilar, doncs. En ocasions el PSC es troba amb aquesta dicotomia.

—**I sempre la resolen igual.**

—Veurem què passa.

—**Aigua. Si es reobre el debat sobre el transvasament de l'Ebre, Compromís s'hi oposarà? Acceptaríeu un minitransvasament a les comarques de Castelló?**

—En principi, ens hi oposarem. Sóc de la Ribera i he patit de manera evident la fuita de l'aigua cap a unes altres comarques. Poca broma amb l'aigua, que és un recurs escàs i hem de fer-lo servir amb delicadesa. Hem de caminar cap a una nova cultura de l'aigua i administrar-la més bé. La batalla podria reobrir-se a les comarques del sud, però allà, amb el manteniment del Tajo-Segura, l'aprofitament dels sobrants del Xúquer i les dessaladores que s'hi han activat, el problema hauria d'estar solucionat. Hem de frenar, però, l'interès d'aquells que volen l'aigua per a especular-hi, com per exemple Andrés Martínez [president de la junta de regants del Vinalopó].

—**Teniu cap esperança que es reforme el model de finançament autonòmic i que l'estat abone als valencians els 8.000 milions de deute històric?**

—Com en el cas de la llei electoral, ens cal un finançament més just. No podem pagar-ne 100 i rebre'n 50. Si estiguérem més ben finançats, la Generalitat i els nostres ajuntaments disposarien de més recursos per a atendre les persones com cal. I també reclamarem el deute històric, és clar.

—**Rajoy seria més sensible a l'Espanya plural que no ho ha estat Zapatero?**

—No. Per això ens cal un accent valencià a Madrid. No anirem contra ningú, però hi aportarem pluralitat.

Victor Maceda

Miquel Ensenyat (Oxford, 1969), educador social, batlle d'Esporles, és el cap de llista del PSM-Iniciativa Verds-Entesa-Equo per les Balears.

“Per primera vegada, ens trobam en condicions reals d'obtenir l'escó”

Què ofereix la coalició?

—Primer de tot, allò mateix que és l'essència ideològica de la coalició: progressisme, nacionalisme i ecologisme. Són els tres eixos fonamentals ideològics que oferim i que ens diferencien de les dues ofertes dels partits estatals. La nostra oferta, a més, és una proposta que beneficia tots els ciutadans de les illes Balears: trencar el bipartidisme. La nostra mera presència en campanya ja serveix per a recordar, malgrat que tants vulguin que s'oblidi, que no triam entre dos candidats a president del govern central, sinó entre candidats a les cambres legislatives. A més, nosaltres oferim representants seriosos que treballin per les Balears. L'indicador més clar que ho necessitam és que els que ens havien d'haver representat en el passat, congressistes i senadors, no han evitat que les Illes continuïn pagant molt i rebent poc. És a dir, no han fet la seva feina.

—**Contra la crisi econòmica, què s'hi pot fer?**

—No patim just una crisi econòmica. És també social i política. És tot el model, que fa aigües pertot. Durant la legislatura vinent n'ha de sortir un altre, de model, o bé es refermarà el que hi ha. Es tracta de triar entre continuar injectant doblers a la banca, que té una fam de doblers infinita, o que l'administració pública sigui capaç de planificar l'economia. El primer model és el de les desregulacions del sistema financer, com ha passat des dels anys 80. El segon és el de la planificació.

El primer és l'anglosaxó. El segon, el nòrdic. Es tracta de triar, en fi, entre el model de l'especulació, que no crea riquesa sinó rics, i el model de més justícia social. El nòrdic és el model que pretenem nosaltres: el de tornar regular els mercats, controlar més la banca...

—**Difícil missió.**

—És complicat a causa de la globalització econòmica, però s'ha d'intentar. Jo sempre pos un exemple pràctic. Fa poc temps, l'Ajuntament d'Esporles —del qual som el batlle— es va trobar que Endesa li tancà la llum de l'escola pública. El consistori no rep els doblers que hauria de rebre del Consell de Mallorca, del govern, del govern central ni d'Europa. Ens deuen 1,4 milions d'euros, que per a un ajuntament d'un poble de 4.900 habitants és moltíssim. En vista d'això, prioritzam les despeses. Pagam primer els proveïdors petits, començant pels locals, i negociam amb els grossos. Mentre negociàvem amb Endesa, ens tallaren la llum de l'escola. Això és el model actual: una empresa que l'any passat va guanyar 8.000 milions d'euros ha tancat la llum a una escola pública d'un petit poble. Aquest és el model que volem perpetuar?

—**Veig que la campanya que fa la coalició és sobretot econòmica i social.**

—És també nacionalista i ecologista, i tant que sí. Però és que ens trobam en un moment terrible que requereix posicions de política socio-econòmica molt clares. Les implicacions són enormes. Volem que es privatitzin serveis públics